

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	20288 - Iniciació a la Història de l'Art II: Modern i Contemporani / 1
Titulació	Grau d'Història de l'Art (Pla 2014) - Primer curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Francisca Lladó Pol	17:00	18:00	Dimecres	02/09/2019	14/02/2020	AD03
Responsable francisca.llado@uib.es	16:00	17:00	Dimarts	17/02/2020	30/06/2020	AD03
Rosa Júlia Roman Quetglas julia.roman@uib.es	18:00	20:00	Dimecres	10/02/2020	22/07/2020	AB11/ Ramon Llull

Contextualització

L'assignatura tracta conceptes bàsics d' Història de l'Art des del Renaixement fins als nostres dies. Els continguts s'agrupen en dos grans blocs que són l'art modern i l'art contemporani. En general, és una assignatura de coneixements elementals que s'aniran treballant en els cursos posteriors del grau. Es fa una introducció als valors de l'art i de la producció artística a partir de la figura dels artistes, dels resultats estilístics, de l'estètica i del context històric, social i cultural.

Requisits

Recomanables

Haver cursat prèviament l'assignatura Iniciació a la Història de l'Art I: Antic i Medieval.

Competències

Específiques

- * CE2 – Competències fonamentals (coneixement disciplinari). Visió diacrònica general de la Història de l'Art Universal.

Guia docent

- * CE1 – Competències fonamentals (coneixement disciplinari). Conciència crítica de les coordenades de l'espai i el temps (diacronia i sincronia), i dels límits i interrelacions geogràfiques i culturals a la Història de l'Art.

Genèriques

- * CB3 – Tenir la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants de l'àrea d'estudi, a fi d'emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants de caire social, científic o ètic.
- * CG3 – Capacitat de treballar de manera autònoma i en equip dins l'àrea d'estudi d'Història de l'Art.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

Bloc I. Iniciació a la Història de l'Art Modern

- * 1-1 Cronologia i periodització de la renovació classicista de l'art a l'època moderna

Bloc I. Iniciació a la Història de l'Art Modern

- * 1-2. El Renaixement.
- * Fonaments teòrics i context sociocultural: classicisme i humanisme; art i ciència; artistes i mecenes.
- * El nou llenguatge artístic i els sistemes de representació: perspectiva, proporció i harmonia.
- * Temes i tipologies: iconografia cristiana i llenguatge clàssic; iconografia profana; renovacions tipològiques.
- * La ciutat: mite i plantejament ideal.
- * La difusió europea del Renaixement.

Bloc I. Iniciació a la Història de l'Art Modern

- * 1.3 El Barroc
- * Fonaments teòrics i context sociocultural: avanços tecnicocientífics i renovació de la visió artística; la nova relació de l'art i els poders polític i religiós.
- * El nou llenguatge artístic i els sistemes de representació: dibuix i color; estructura i decoració; natura i artífici.
- * L'art religiós: el temple, la iconografia cristiana i la Contrareforma.
- * Programes artístics per a la nova escenografia del poder: la ciutat, el palau i el jardí.
- * Les variants de l'arquitectura barroca: el model francès, el model anglès i el Barroc als territoris hispans.

Bloc II. Iniciació a la Història de l'Art Contemporani

- * 2-1 El segle XVIII i el naixement de l'art contemporani.
- * Noves categories estètiques i els nous espais per a l'art: els Salons.

Bloc II. Iniciació a la Història de l'Art Contemporani

- * 2.2 El segle XIX i els fonaments d'un nou art: la cultura laica, la burgesia i el paper de l'artista.
- * Modernitat i compromís social.
- * Els revivals arquitectònics.

Bloc II. Iniciació a la Història de l'Art Contemporani

- * 2.3 El segle XX. La multiplicació de llenguatges i el canvi de centre de l'art europeu: les avantguardes històriques
- * El Moviment Modern i la recerca d'un nou llenguatge arquitectònic.

Guia docent

* L'art a partir de 1945

Bloc II. Iniciació a la Història de l'Art Contemporani

* 2.4 La postmodernitat: la producció i reproducció de la imatge.

* Els nous mitjans electrònics.

Metodologia docent

A principi de semestre hi haurà a disposició de l'alumnat el cronograma de l'assignatura. Aquest inclourà almenys les dates de les proves d'avaluació continua i de lliurament de treballs. S'ha d'indicar que en funció del nombre d'alumnes matriculats hi pot haver canvis en la metodologia.

Activitats de treball presencial (2,4 crèdits, 60 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Sessions teòriques en grup gran	Grup gran (G)	Exposició dels continguts a l'aula per part de les professores amb materials de suport (audiovisuals, textuais) i comentari d'imatges.	46
Classes pràctiques	Comentari de textos	Grup mitjà (M)	Comentari de textos que s'hauran llegit prèviament i es posaran en comú a classe, per finalment entregar un resum argumentat.	4
Classes pràctiques	Comentari d'imatges	Grup mitjà (M)	Es realitzaran comentari d'imatges. Per a la seva realització podran emprar bibliografia, material penjat a l'aula digital o d'altre tipus.	8
Avaluació	Exercici escrit	Grup gran (G)	Sessió a l'aula per a dur terme un exercici escrit d'avaluació sobre la matèria explicada a les classes teòriques, sobre la treballada a les pràctiques i per mitjà de l'estudi autònom. La prova constarà d'una sèrie d'imatges per comentar de manera individual, així com preguntes de resposta llarga i altres més curtes	2

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (3,6 crèdits, 90 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Preparació dels continguts de l'assignatura	Assimilació dels continguts teòrics i pràctics de l'assignatura de manera individual.	50
Estudi i treball autònom individual	Preparació de les lectures	Lectura pormenoritzada de les lectures per poder comentar a classe i després confeccionar un resum crític	20

Guia docent

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Preparació d'imatges per a Fer una recerca bibliogràfica o de material en xarxa vinculada amb els temes estudiats.		20

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'assignatura té previst un itinerari B, que no exclou la presencialitat, però pot suposar una assistència en menor grau. Poden tenir accés a l'itinerari B tots aquells alumnes que es trobin en una de les situacions que el reglament acadèmic estableix en l'article 7.1 per als alumnes a temps parcial: "a) Estar treballant amb una mitjana de dedicació equivalent, com a mínim, a la meitat de la durada màxima de jornada ordinària de treball. Això s'ha d'acreditar amb un contracte de treball en vigor o un nomenament administratiu; alternativament es poden aportar altres documents que provin l'activitat actual, com els justificants de cotització en qualsevol règim de la Seguretat Social. b) Estar afectat per una discapacitat física, sensorial o psíquica, en un grau igual o superior al 33 per cent, que és el que estableix la normativa que regula la reserva de places per a l'accés a la Universitat d'estudiants amb necessitats educatives especials. El grau de discapacitat s'ha d'acreditar mitjançant el certificat emès per l'organisme competent per al seu reconeixement. c) Tenir 45 anys o més en la data d'inici del curs acadèmic. d) Estar en situació de protecció a la família o haver de tenir cura de persones dependents. e) Trobar-se en altres situacions extraordinàries que l'òrgan competent valori com a determinants per ser incorporat a la situació de dedicació a l'estudi a temps parcial. L'itinerari B es pot oferir amb independència de la modalitat de matrícula que hagi dut a terme l'alumnat. Procediment: 1. Els alumnes interessats a acollir-se a l'itinerari B en una assignatura hauran de presentar al docent durant la primera quinzena lectiva de cada semestre un escrit amb la sol·licitud raonada i les evidències documentals que acreditin trobar-se en un del supòsits recollits als punts a) a d), o bé en un altre supòsit -punt e-. 2. El professorat remetrà als caps d'estudis les sol·licituds, que rebran el vistiplau si s'ajusten als supòsits a, b, c o d. Les peticions referides a situacions excepcionals (supòsit e) seran valorades pel Consell Deganal."

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Guia docent

Comentari de textos

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Comentari de textos que s'hauran llegit prèviament i es posaran en comú a classe, per finalment entregar un resum argumentat.
Criteris d'avaluació	Es considerarà l'adequació del discurs, l'exposició estructurada, la capacitat de síntesi, l'ús del vocabulari específic. Se valorarà especialment la capacitat analítica i la relació amb els continguts teòrics.

Percentatge de la qualificació final: 25% per a l'itinerari A amb qualificació mínima 5

Percentatge de la qualificació final: 25% per a l'itinerari B amb qualificació mínima 5

Comentari d'imatges

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Es realitzaran comentari d'imatges. Per a la seva realització podran emprar bibliografia, material penjat a l'aula digital o d'altre tipus.
Criteris d'avaluació	Comentari crític de diverses obres vinculades en els moviments artístics explicats a les classes teòriques. Es requereix la utilització del vocabulari específic i centrar-se en la imatge.

Percentatge de la qualificació final: 25% per a l'itinerari A amb qualificació mínima 5

Percentatge de la qualificació final: 25% per a l'itinerari B amb qualificació mínima 5

Exercici escrit

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves objectives (recuperable)
Descripció	Sessió a l'aula per a dur terme un exercici escrit d'avaluació sobre la matèria explicada a les classes teòriques, sobre la treballada a les pràctiques i per mitjà de l'estudi autònom. La prova constarà d'una sèrie d'imatges per comentar de manera individual, així com preguntes de resposta llarga i altres més curtes
Criteris d'avaluació	L'exercici escrit d'avaluació constarà d'un seguit d'imatges per comentar i que corresponen als continguts prevists a la guia docent. Es considerarà l'adequació del discurs, l'exposició estructurada, la capacitat de síntesi, l'ús del vocabulari específic i el coneixement de la bibliografia.

Percentatge de la qualificació final: 50% per a l'itinerari A amb qualificació mínima 5

Percentatge de la qualificació final: 50% per a l'itinerari B amb qualificació mínima 5

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

ANTIGÜEDAD DEL CASTILLO-OLIVARES, M^a. D.*El Arte del siglo XIX*. Editorial Universitaria Ramón Areces, Madrid 2010

ANTIGÜEDAD DEL CASTILLO-OLIVARES, M^a. D.*El arte del siglo XX: la vanguardia fragmentada*. Editorial Universitaria Ramón Areces, Madrid 2016

BURKE, P. *El Renacimiento italiano. Cultura y sociedad en Italia*. Alianza Ed. Madrid 1993.

CASTEX, J. *Renacimiento, Barroco y Clasicismo: historia de la arquitectura, 1420-1720*. Ed. Akal. Madrid 2009.

GRACIA, C. *Història de l'art del segle XIX*. Universitat de València. València 2000

Guia docent

NIETO, V. i CHECA, F. El Renacimiento. Formación y crisis del modelo clásico. Ed. Istmo. Madrid 1980

Bibliografia complementària

- BARASCH, M. Teorías del arte: de Platón a Winckelmann. Ed. Alianza. Madrid, 2001.
- BAXANDALL, M. *Pintura y vida cotidiana en el Renacimiento*. Gustavo Gili. Barcelona 1972
- BOIME, A. *Historia social del arte moderno*, vol. 1. Alianza. Madrid 1987
- BOZAL, Valeriano, Los diez primeros años. 1900-1910, los orígenes del arte contemporáneo, Madrid, Visor, 1991.
- BURKE, P. *El Renacimiento italiano. Cultura y sociedad en Italia*. Alianza. Madrid 1986
- BLUNT, A. *Arte y arquitectura en Francia 1500-1700*. Cátedra. Madrid 1977
- CALVO SERRALLER, Francisco, El Arte Contemporáneo, Madrid, Taurus, 2001
- CHECA, F.; MORÁN, J. M. El Barroco. Istmo. Madrid 1982
- DEMPSEY, A. *Estilos, escuelas y movimientos*. Blume. Barcelona 2002
- FRANCASTEL, P. Pintura y Sociedad. Nacimiento y destrucción de un espacio plástico del Renacimiento al Cubismo. Cátedra. Madrid 1984
- FRASCINA, Francis et al., La Modernidad y lo Moderno. La pintura francesa en el siglo XIX, Madrid, Akal, 1998.
- GARRIGA, J (ed.). *Renacimiento en Europa*. Gustavo Gili. Barcelona 1983
- GUASCH, A.M, *El arte del siglo XX en sus exposiciones. 1945-1995*. Del Serbal. Madrid 1997
- GUASCH, A.M. *El arte último del siglo XX. Del posminimalismo a lo multicultural*. Alianza. Madrid 2000
- HARRIS, J. Los globalistas utópicos. Artistas de la Revolución Mundial 1919-2009, Akal, Madrid, 2016.
- JANSON, H. W. «Renacimiento y Barroco». *Historia General del Arte*. Vol. III. Alianza. Madrid 1991
- MARTIN, J. R. *Barroco*. Xarait. Bilbao 1986
- MONTANER J. M. *Las formas del siglo XX*. Gustavo Gili. Barcelona 2002
- PAOLETTI, J. T i RADKE, G. M. El arte en la Italia del Renacimiento. Ed. Akal. Madrid 2002.
- PÉREZ SÁNCHEZ, A. E. *Pintura Barroca en España (1600-1750)*. Cátedra. Madrid 1992
- SHINER, L. La invención del arte. Una historia cultural. Paidós. Barcelona 2004
- VARNEDOE, K. i GOPNIK, A. *High & Low. Modern art and popular culture*. The Museum of Modern Art. New York 1991
- WITTKOWER, R. *Arte y Arquitectura en Italia 1600-1750*. Cátedra. Madrid 1985

